

Uzun zamandır kendi kendime fikir ve düşünce egzersizleri yapıp duruyorum. Ben mi şiire aykırı duruyorum yoksa dergilerde yayımlanan, şiir kitaplarına giren şiirler mi? Şairinin adına imge dediği ama bende hiçbir çağrışım uyandırmayan iç-diş edilmiş ya da hünsalaştırılmış kelimelerle yazı kalabalığına mı dönüştürüldü şiir?

Şiir adına bu tür kaygılarımı ne zaman dile getirmeye çalışsam kendime alan açmaya çalıştığımı söyleyenler bile oldu. Varsın olsunlar.

Yaklaşık kırk yıldır şiir üzerine kafa yormaya çalışıyor ve şiirin bütün türleri ile yakından ilgilenip bana dokunan şiirlerden aldığım ilhamlarla kendi şiirimi yazmaya çalışıyorum. Bu zaman zarfında dergi yayın yönetmenleri ve birçok şairle ters düşmek zorunda kaldığım zamanlar oldu. Bu anlaşılmamanın özeti ise benim modern şiir yazmadığım, çağın dışında kaldığım ya da kendimi yenileyemediğimmiş. Elbette bütün bunlara gülüp geçerek önüme bakmam gerekiyor.

Her şair, yaşadığı çağda yazmış olduğu şiirleri devamlı sallanan bir eleğe döker. Eleğin üstünde kalanları ise ya görür ya da kendinden sonraki nesiller ancak görebilir. Onun için 'benim şiirim şudur, benim şiirimde şunlar vardır, benim şiirimi anlamayan şiir okumasın' vs kabilinden konuşan şairlerden hiç hazzetmediğimi de gönül rahatlığıyla söylemek zorundayım.

Şiir; özenle seçilmiş kelimelerle bir uyum ve ahenk içinde söylendiğinde muhatabında bir karşılık bulur. Yazdığınız şiiri ne kadar anlaşılır bir dille yazıp yazmadığınızı test etmek için en azından çevrenizdeki dostlarınızla ya da ailenizle bir paylaşın. Böylece şiirinizin toplumda nasıl anlaşıldığının bir testini yapmış olursunuz.

Günümüzde bir şair bir başka şairin şiirinden bir şey anlamıyor. Peki, şairin anlamadığı şiiri, şiir okuru nasıl anlayacak? Şiir anlamını şairin karnında mı gizleyecek yoksa kelimeler arasında mı?

Başka başka cümleler kurarak sonuna bir sürü soru işareti koyarak meseleyi uzatmak istemiyorum.

Şiir önce şairin sonra da okurun kalbine dokunmalı. Şairde karşılığı olmayan duygu ve düşüncelerin okurda da bir karşılığını aramaya çalışmak karanlıkta gözlerimizi kapamak gibi bir şeydir.

Şiir, eline kalemi alınca ya da bilgisayar ekranı karşısına geçince dilinden dökülenler değil, kalbinden parmaklarına yürüyen duygu ve düşüncelerdir.

Bir kitap piyasaya çıktığında kitap ile ilgili bazı istisnalar hariç bir sürü ısmarlama yazılar yazılarak kitaba dikkat çekilmeye çalışılır. Bazen de bir kitap ile ilgili yazılan yazı bir başka derginin yazarı olmadığından o dergide kitabı ile ilgili yazıya yer verilmez.

Bir yazarın kitabı ile ilgili onlarca yazı yazılması o kitabın çok satmasına vesile olur mu orasını bilmiyorum. Bildiğim tek şey yazarın ve yazardırın samimiyetidir.

Bir kitabın baskı tarihi ister yeni olsun ister eski hiç fark etmez önemli olan o kitabın sizin için yeni ve okunmaya değer bir kitap olmasıdır.

Masamın üzerinde onlarca kitap olur hangisini hangi zamanda okuyacağımın hesabını yapmam ama masamda duruyorsa mutlaka okunacaklar arasında yerini alır. İşte o kitaplardan birisi de Nevzat Akyar'ın *Nar*¹ kitabı. Kitabı geçen sene imzalayıp göndermiş ama nasip bu güneymiş.

Nevzat Akyar'ın ilk şiir kitabı *Kemenkeş* 2000 yılında çıkmış ve bu kitabı okuduktan sonra masaya yatırmış üzerinde olumlu olumsuz bir sürü düşüncelerimi yazdıktan sonra kendisine göndermiştim. O zamanlar ne yazdım ne çizdim bilmiyorum ama eleştirilerimin yerinde olduğunu yıllar sonra kendisi söyledi.

*“zamanı avlayabilmiş kaç kişi var
adem'i kaç geçiyor havva'dan ne kaldı
israfil toplanıyor doldurmak üzere avurdunu
ya bu, kim bilebilir
ah ne kaldı şuncacık ömürden
dervişin su içip hamdetmesi kadar, dar
ya alsın bu ateşi yüreğime koyan
ya sevdirdin bu narı insanlara
yoksa bu nar
har olup beni yutacak”* (s. 13)

Kitaba böyle başlıyor şair. İlk şiir kitabı ile ikinci şiir kitabı arasında on yedi yıl geçmiş. İşin doğrusu şair bu kitabı göndermemiş olmasa bu kitaptan haberim bile olmayacaktı çünkü kitap ile ilgili bugüne kadar yazılan bir yazıya da rastlamadım. Önemli olan kitabın yayımlandıktan yıllar sonra da olsa bir şairin, bir okurun yüreğinde karşılık bulmasıdır.

İşte bu kitap gönlümüze dokunan kitaplar arasında şimdiden yerini almaya başladı bile.

Nar'ın sayfalarını çevirdikçe ne kadar şiirinin bize

¹ Nevzat Akyar, *Nar*, Artos Kitap, Bursa 2017.

dokunduğunu da bu vesile ile test etmiş olacağız.

*“annenin gözleri hiç bu kadar kurumamıştır
serseri mayınlar gibi gözleri çocukların
çocuklar hiç bu kadar kimsesiz kalmamıştır
terkedilmiş limanlar gibi avuçları kadınların*

*geç diye bir şeyin varlığı düşer akıllara
ne kayıptır hesapların mahşere kalması
kokusu sinmiş gömlek kasket ve saçların
gözyaşıyla mezarlıkta yıkanması”* (s. 24)

Bu şiir ölümle yüzleşmenin yetim/öksüz kalmanın şiiridir. Sizi dünyaya getiren iki kişiden birisinin gidişinin bıraktığı hüznün hüznün bulutlarından içinizden dışınıza yağın yağmurun şiiridir bu şiir. Hani atalar “Acı acıyı keser, su sancıyı” demişler ya işte öyle bir şiir.

Bazen okuduğunuz bir kitapta bir şiir bile yüreğinize dokunsa o kitabı okuduğunuza değmiş olur. Şairin diğer şiirlerinin sizde bir karşılığı bulunmasa da dokunan şiirin hatırına kitaplıkta yer açarsınız.

*“çiçekleri ezmeyiniz
çünkü onlar alıngan
bir adamın elinden çıkar da suyu
damlamaz yere kanları*

*bir çiçek koparsa insan
farzet ki yayladan
götürmek için saraya
çiçek ağlar, ölümler sultana varmadan”* (s. 27)

Şair bu şiirin altına şöyle bir dipnot düşmüştü:
-bu şiir, eğitimleri engellenen kızlarımız için yazılmıştır. Ah şair, sevenlerin toprakla geç, seninle erken tanış olsunlar ki ellerinle sunduğun ilaçların yanı sıra gönlünle yazacağın reçeteleri de görsünlere.

*“bilirim,
her dağın zirvesine göre kar verir mevla
her gönlün ufku göre aşk
her zahide zühtü kadar cennet
her etin yanacağı kadar ateş”* (s. 29)

Hani Koca Yunus’un “Söz ola kese savaşı/ Söz ola kestire başı/ Söz ola ağulu aşı/ Yağ ile bal ede bir söz” dediği gibi şair de kelimeleri seçerken insanın yüreğine dokunan dil dili ile hâl dilini kıvamında kullanarak insanın iç dünyasında karşılığı olan erdemlerle şiir hamurunu yoğurduğunda ortak duygu ve düşüncenin mahsulünü biçer.

Şiir, insanın neresine dokunursa oradaki yaraları sağaltır. Aksi takdirde yan yana alt alta getirilen kelimeler bir mana bütünü olmaktan çıkar, anlamsız, içi boş laflardan öteye geçmez.

*“usulca gider su bakar ardından
ne çok köprüleri okşamış elin
ya senin o kırık kalbin şâduman
buluta degecek korkarım sesin*

*toprak sürer gider filizlerine
sen çiçeğe dönsün diye beklersin
benim nergislerim öldü şâduman
bahçivanım yok ki gülü beslesin*

*şimdi bulutların üstündesin sen
içimde bir vaha aşkı şımartır
ne dua bizdendir ne aşkı gülen
bir yürek yetmiyor aşka şâduman”* (s. 59)

Bu ne kadar arı duru bir hece şiiri. Kitaptaki bütün şiirler serbestken araya böyle bir hece şiiri girmesi kitabın genel bütünlüğüne aykırı durmamış bilakis ayrı bir güzellik katmıştır.

Şair, yine başka bir hece şiirinde sanki yıllardır serbest hece şiiri yazan usta bir şair gibi gönül telerimize dokunmaya devam ediyor.

*“nazan mı utangaç, köpük mü yoksa
kızın içinde kuş, çırpıyor kanat
nazan’ın ateşi harlar ocağı
mintanın içinde üşüyor saat”* (s. 60)

Nevzat Akyar’ın Nar’ında o kadar not aldığım, yanını yönünü çizdiğim şiirler oldu ki yazacaklarım yarım kaldı. En iyisi siz bu gazeli okuyun, gerisini kitaba ulaştığımızda okursunuz vesselam.

*“kırmızı halılar serdim bağımın yollarına
sultanlar eteğin toplar nâdan geçesi değil*

*kızılıcak düştü erik düştü nar düştü payıma
pir-i fani tadın bakar nâdan yiyesi değil*

*yorulmadık rüya gördüm gündüzün ortasında
uçtu ruhum güldü yüzüm nâdan bileşi değil*

*bülbül efgan gül yorgun, lâle sümbül bağ-u bostan
çingeneler rastık çeker nâdan giresi değil*

*fırcat düştü gurbet düştü ahlak düştü payıma
dört meleği şahit tutar nâdan nadan sevesi değil*

*numan kuldur haram yemez acı tütmez dilinde
kemlik de geçmez göynünden nâdan göresi değil”* (s. 95)

